

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 420/2011-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. V. K., Š., zastúpeného advokátom JUDr. I. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005 a postupom, uznesením a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 53/2010 zo 7. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2011 doručená sťažnosť PhDr. V. K., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005 a postupom, uznesením a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obo 53/2010 zo 7. júna 2011.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že krajský súd rozsudkom č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005 zamietol návrh sťažovateľa, ktorým sa od odporcu – V., a. s., domáhal zaplatenia náhrady škody s príslušenstvom. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ 28. septembra 2005 odvolanie. Najvyšší súd na pojednávaní konanom 7. júna 2011 vyhlásil uznesenie, ktorým nepripustil návrh na zmenu žaloby a zároveň rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005. Proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu podal sťažovateľ 4. augusta 2011 dovolanie, „*v ktorom namieta porušenie celého radu procesných, hmotnoprávných i ľudskoprávných princípov*“, pričom uvedené konanie stále prebieha.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že rozsudkom krajského súdu č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005 a postupom, uznesením a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 53/2010 zo 7. júna 2011 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, aby uvedené rozhodnutia všeobecných súdov zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, a aby sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005, ústavný súd dospel k záveru, že jeho preskúmaniu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

V danom prípade sa sťažovateľ ochrany svojich základných práv a slobôd vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu domáhal podaním odvolania, o ktorom najvyšší súd aj rozhodol, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom, uznesením a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 53/2010 zo 7. júna 2011, ústavný súd odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Zo sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 12. júla 2011. Dňa 4. augusta 2011 podal sťažovateľ proti

uvedenému rozhodnutiu dovolanie, v ktorom navrhol, aby najvyšší súd (dovolací súd) zrušil ako rozsudok krajského súdu č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005, tak aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 53/2010 zo 7. júna 2011. V dovolaní sťažovateľ okrem iného namietal aj to, že najvyšší súd rozhodoval o inom predmete konania ako krajský súd, hoci uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom 7. júna 2011 (napadnutým sťažnosťou podanou ústavnému súdu) jeho návrh na zmenu žaloby nepripustil. O sťažovateľom podanom dovolaní najvyšší súd dosiaľ nerozhodol.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky uplatnil ako v sťažnosti podanej ústavnému súdu, tak aj v podanom dovolaní, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu dovolacie konanie ešte nie je skončené, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, bude rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 26/09, III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Inými slovami, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa, porušenie ktorých namieta, má najprv a predovšetkým najvyšší súd ako súd dovolací.

Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia

najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu najvyššieho súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu, čo sa týka tohto rozhodnutia, za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju v tejto časti odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011